

Socialdepartementet

Bemyndigande att underteckna en tilläggsöverenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om genomförande av vaccinering mot covid-19, 2021, avseende riktade åtgärder för ökad vaccinationstäckning

Regeringens beslut

Regeringen bemyndigar chefen för Socialdepartementet, statsrådet Hallengren, eller den hon sätter i sitt ställe, att underteckna en tilläggsöverenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om genomförande av vaccinering mot covid-19 2021, med i huvudsak det innehåll som framgår av *bilagan* till detta beslut.

Ärendet

Efter överläggningar mellan representanter för Socialdepartementet och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har en tilläggsöverenskommelse träffats mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om genomförande av vaccinering mot covid-19 2021.

Utdrag till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA, OFA K
Socialutskottet
Sveriges Kommuner och Regioner
samtliga regioner

Regeringskansliet
Socialdepartementet

**Sveriges
Kommuner
och Regioner**

Tilläggsöverenskommelse om genomförande av
vaccinering mot covid-19, 2021, avseende riktade
åtgärder för ökad vaccinationstäckning

Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner

Innehåll

1. Bakgrund till tilläggsöverenskommelsen	3
2. Inriktning och åtagande.....	4
3. Ansvarsfördelning tilläggsöverenskommelse	5
3.1 Staten åtar sig att.....	6
2.2 Regionerna åtar sig att	7
2.3 Rapportering	7
4. Den ekonomiska omfattningen av tilläggsöverenskommelsen.....	8
5. Godkännande av överenskommelsen.....	8

1. Bakgrund till tilläggsöverenskommelsen

Den 8 december 2020 ingick staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) en överenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19, 2021. Den gemensamma målsättning i den träffade överenskommelsen är att alla i Sverige boende personer som är 18 år och äldre samt personer under 18 år tillhörande en riskgrupp skyndsamt ska kunna erbjudas vaccinering mot covid-19 under första halvåret 2021. Mot bakgrund av försenade vaccinleveranser justerades den gemensamma målsättningen i ändringsöverenskommelsen den 1 april 2021 till följande lydelse:

Det är parternas gemensamma målsättning att alla i Sverige boende personer som är 18 år och äldre samt personer under 18 år som efter individuell medicinsk bedömning bör vaccineras, så skyndsamt som möjligt ska kunna erbjudas en första dos vaccin mot covid-19 och, för de vaccin som kräver två doser, därefter en andra dos enligt det dosintervall Folkhälsomyndigheten rekommenderar.

Det är vidare parternas gemensamma målsättning att skyndsamt uppnå så hög täckningsgrad som möjligt i samtliga grupper. Ambitionen är att uppnå en täckningsgrad motsvarande minst 80 procent av personer över 65 år och minst 70 procent av resterande del av befolkningen som är 18 år och äldre samt de personer under 18 år som efter en individuell medicinsk bedömning bör vaccineras.

I och med Folkhälsomyndighetens rekommendation från juni 2021 avseende vaccination av barn, gjordes en ytterligare ändringsöverenskommelse för att även barn under 18 år ska omfattas av överenskommelsen mellan staten och SKR. För denna grupp har dock inga specifika målnivåer stipulerats.

Vaccinationerna mot covid-19 inleddes i Sverige den 27 december 2020 och har skett i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer och den prioritetsordning Folkhälsomyndigheten tagit fram.

Vaccinationerna har initialt handlat om att skydda riskgrupper för att sedan succesivt utvidgas till att vaccinera hela den breda befolkningen. Sedan mitten av augusti 2021 erbjuds enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation alla i Sverige som är 16 år och äldre samt barn mellan 12–15 år med vissa medicinska tillstånd vaccination mot covid-19. Vaccination av hela gruppen 12–15-åringar rekommenderas att inledas i början av november. Därtill rekommenderas sedan den 1 september en så kallad

påfyllnadsdos för personer med kraftigt nedsatt immunförsvar som tidigare har vaccinerats med två doser.

2. Inriktning och åtagande

De storskaliga vaccinationerna och den fjärde och sista vaccinationsfasen som består av den breda befolkningen börjar nu kunna avslutas. Samtliga regioner har nu haft möjlighet att erbjuda minst en dos vaccin till samtliga i de grupper som Folkhälsomyndigheten hittills har rekommenderat vaccination.

Sverige har generellt uppnått en mycket hög täckningsgrad bland befolkningen som är 16 år och äldre. Per den 14 september har 82,4 procent i befolkningen 16 år och äldre vaccinerats med en dos och 72,8 procent med två doser. Det är dock fortfarande omkring 1,5 miljoner personer som är 16 år och äldre som ännu inte har vaccinerat sig.

Folkhälsomyndigheten bedömer inte att det är möjligt att utrota covid-19 och viruset kommer därför att finnas kvar i samhället under en lång tid framöver. Enligt Folkhälsomyndigheten finns en betydande risk för klusterutbrott i grupper som är ovaccinerade eller har låg vaccinationstäckning. Med en hög spridning i samhället ökar också risken för genombrottsinfektioner där även vaccinerade riskerar att insjukna. Det viktigaste skyddet mot covid-19 är därför att nå en så hög vaccinationstäckning som möjligt i samhället. Det är därmed av högsta vikt att så många som möjligt väljer att vaccinera sig för att skydda sig själv och andra. En hög vaccinationstäckning är också en förutsättning för vidare avveckling av restriktioner i samhället.

Det har sedan vaccinationernas inledning varit regeringens och SKR:s gemensamma ambition att nå en så hög och jämnt fördelad täckningsgrad som möjligt i hela befolkningen i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer. I enlighet med den ursprungliga överenskommelsen mellan staten och SKR från den 8 december 2020¹ ska regionerna och staten vidta åtgärder i syfte att åstadkomma en så hög vaccinationstäckning som möjligt samt genomföra särskilda insatser för att nå ut med erbjudande om

¹ Överenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19, 2021

vaccination till grupper som i andra sammanhang har en lägre vaccinationstäckning.

Då en generellt hög vaccinationstäckning har uppnåtts i landet övergår därför nu arbetet med vaccinationer från storskalig vaccineringen med breda insatser till insatser anpassade efter grupper och individer som ännu inte har vaccinerat sig, i syfte att säkerställa en hög och jämnt fördelad vaccinationstäckning.

Under hela vaccinationsarbetet har omfattande insatser genomförts både på lokal, regional och statlig nivå för att åstadkomma målet om en så hög och jämnt fördelad täckningsgrad som möjligt. För att öka täckningsgraden ytterligare behöver dock arbetet med att nå de grupper och individer som ännu inte vaccinerat sig fokuseras och intensifieras ytterligare under de kommande månaderna. Detta innebär att insatsen för varje given dos vaccin kommer att kräva mer tid och att vaccinationstakten, trots god tillgång till vaccin, kommer att bli lägre.

Det är därmed parternas gemensamma inriktning att i det fortsatta vaccinationsarbetet uppnå en så hög och jämnt fördelad täckningsgrad som möjligt. Vaccinationsinsatser för att öka vaccinationstäckningen och arbetet med att nå de grupper och personer som ännu inte har vaccinerat sig genomförs i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

3. Ansvarsfördelning tilläggsöverenskommelse

Denna överenskommelse ska läsas i tillägg till den ursprungliga överenskommelsen mellan staten och SKR² avseende vaccination mot covid-19, 2021 samt de två ändringsöverenskommelser³ som har träffats. De åtaganden och de ekonomiska förutsättningar som regleras i nämnda överenskommelser ovan gäller fortsatt oberoende av denna tilläggsöverenskommelse.

För att möjliggöra den gemensamma målsättningen; att nå en så hög och jämnt fördelad vaccinationstäckning som möjligt i hela befolkningen i

² Överenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19, 2021

³ Ändringsöverenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19, 2021, med anledning av förändrade förutsättningar avseende leverans av vaccin; Ändringsöverenskommelse om genomförande av vaccinering mot covid-19, 2021, med anledning av förändrade rekommendationer om vaccination av barn

enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer, krävs ett fortsatt omfattande arbete på så väl statlig som regional nivå.

Folkhälsomyndigheten har identifierat ett antal faktorer som påverkar vaccinationstäckningen för covid-19: ålder (färre vaccinerade bland yngre vuxna), inkomst och utbildning (färre vaccinerade bland personer med lägre inkomst och utbildning) och födelseregion (färre vaccinerade bland utrikesfödda än svenskfödda). Folkhälsomyndigheten har också i sina undersökningar identifierat bakomliggande motiv att avstå vaccination. Folkhälsomyndighetens underlag, regionernas erfarenhet och befintlig kunskap om grupper med lägre vaccinationstäckning bör ligga till grund för det fortsatta arbetet på så väl statlig som regional nivå.

Parterna framhåller att det fortsatta arbetet för att nå en så hög och jämnt fördelad täckningsgrad som möjligt måste ske i nära samverkan mellan statliga aktörer och regionerna för att uppnå ett effektivt arbete. Regionerna kan också behöva samverka med kommuner, civilsamhälle och andra aktörer utifrån lokala förutsättningar och behov.

3.1 Staten åtar sig att

- Genomföra samordnade nationella informationsinsatser riktade mot allmänheten om vaccination mot covid-19.

Regeringen gav i december 2020 Folkhälsomyndigheten, Läkemedelsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra informationsinsatser riktade främst till allmänheten om vaccination mot covid-19⁴. Myndigheterna ska bland annat se till att all information om vaccination mot covid-19 finns samlad, är lättillgänglig och uppdateras kontinuerligt. Myndigheterna ska särskilt rikta sig till grupper där vaccinationstäckningen är lägre gällande andra typer av vaccin.

- Genom länsstyrelserna bistå regionerna i genomförandet av vaccination mot covid-19

Regeringen gav i december 2020 länsstyrelserna i uppdrag att, i samråd med Folkhälsomyndigheten och på regionernas initiativ, bistå regionerna vid genomförandet av vaccinationerna mot covid-19 inom sina respektive

⁴ S2020/09553 (delvis)

geografiska områden⁵. Regeringen har i september 2021 även gett länsstyrelserna i uppdrag att i samarbete med regionerna bistå i arbetet med att uppnå en högre vaccinationstäckning inom sina respektive geografiska områden⁶.

2.2 Regionerna åtar sig att

- Fortsätta följa Folkhälsomyndighetens prioriteringsordning och rekommendationer avseende det fortsatta vaccinationsarbetet,
- Utifrån den gemensamma erfarenhet och lärdomar som finns i regionerna, fortsätta genomföra riktade och målgruppsanpassade insatser för att nå en så hög och jämnt fördelad täckningsgrad som möjligt i hela befolkningen,
- Genomföra åtgärder som sänker tröskeln för ännu ovaccinerade personer att vaccinera sig och som motiverar till vaccination. Detta kan exempelvis uppnås genom vaccinationsinsatser med drop-in i områden med lägre vaccinationstäckning, vaccination på arbetsplatser, SFI, folkhögskolor, gymnasier, högskolor och vaccination i samverkan med aktörer inom civilsamhället såsom församlingar och föreningar,
- Genomföra riktade informationsinsatser och uppsökande verksamhet riktad till grupper och personer som ännu ej har vaccinerats. Detta kan exempelvis uppnås genom brev och sms-utskick med riktad information eller kallelser, kulturtolkar på plats i områden med lägre vaccinationstäckning, möjlighet till rådgivning på flera språk, närvaro i sociala medier och traditionella medier i syfte att öka kunskapen om vaccinationerna och minska risken för spridning av desinformation.

2.3 Rapportering

SKR ska i kommande skriftliga månadsvisa avrapporteringar beskriva insatser som har genomförts och planeras att genomföras för att uppnå en så hög och jämnt fördelad vaccinationstäckning i befolkningen som möjligt, utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer, och som regionerna, utifrån de behov och förutsättningar som föreligger i respektive region,

⁵ S2020/09217 (delvis)

⁶ S2021/06455

bedömer ger bäst effekt för att uppnå en högre vaccinationstäckning.
Exempel från samtliga regioner ska lyftas fram.

4. Den ekonomiska omfattningen av tilläggsöverenskommelsen

Regeringen avsätter medel om motsvarande totalt 40 000 000 kronor för att stödja regionerna i det fortsatta arbetet med att uppnå en hög och jämnt fördelad täckningsgrad.

De medel som avsätts inom ramen för denna tilläggsöverenskommelse ska endast användas till insatser som syftar till att öka vaccinationstäckningen, och som specifikt riktar sig till grupper och områden inom vilka vaccinationstäckningen än så länge är lägre. Ett område som medlen får användas till är insatser som genomförs i samverkan med kommuner och civilsamhälle.

Det totala beloppet om 40 000 000 kronor ska fördelas enligt följande.
2 000 000 kronor avsätts för regiongemensamma riktade kommunikationsinsatser genom 1177.se med syftet att i ökad omfattning nå ovaccinerade personer och grupper och där vaccinationstäckningen är lägre. Medlen utbetalas av Kammarkollegiet till SKR senast den 31 oktober 2021.

6 825 000 kronor fördelas lika mellan regionerna. 31 175 000 kronor fördelas till regionerna utifrån befolkningens mängd. Utbetalning sker av Kammarkollegiet senast den 31 oktober 2021.

5. Godkännande av överenskommelsen

För staten genom
Socialdepartementet

För Sveriges Kommuner och
Regioner

Stockholm den september 2021

Stockholm den september 2021

Maja Fjaestad
Statssekreterare

Staffan Isling
Verkställande direktör